

Rehabilitering

UTGITT AV STIFTELSEN SOFIENLUND OG SOFIENLUNDS VENNER

NR. 2 2008 12. ÅRGANG

STIFTELSEN
SOFIENLUND
For rehabilitering av ulykkeskadde
og kronisk syke

Stiftelsen Sofienlund er en humanitær, ideell organisasjon med det formål å bidra aktivt for å bedre rehabiliteringstilbudet for ulykkeskadde og kronisk syke.

Stiftelsen Sofienlund kunne planlegge og bygge CatoSenteret i Son takket være alle de hundretusener som gjennom mange år har kjøpt Bil Pluss lodd. Senteret åpnet 4. juni 1998, og kan etter 10 års drift vise til usedvanlig gode resultater, noe som stadig bekreftes av de mange tusen brukerne.

Behovet for rehabilitering utover ordinær sykehusbehandling er mye større enn det CatoSenteret kan klare. Vår målsetting om å støtte rehabilitering i hele landet innebærer at mange opptreningssentre og sykehus har mottatt betydelig støtte fra oss.

Styreformannens tale
Heder til Thor Bjørn Lie
Side 2 og 3

Fra ansatt til innlagt
Side 4

Sterk! Stolt! Synlig!
Side 5

Gjensyn i sol og glede
CatoSenteret 10 år
Side 6 og 7

Sånn er livet – sånn er du og jeg
Side 8

BilPluss lotteriet håper på økt salg
Møt Lara.
Side 12

CatoSenteret feiret seg selv en hel uke til ende

4 juni i år markerte CatoSenteret ti års dagen for innvielsen i 1998.

Fødselsdagfeiringen ble en bekreftelse på at vi har nådd våre mål: CatoSenteret er mulighetenes senter, en veiviser innen egen mestring i rehabilitering. Bekreftelsen kom i form av taler, hilsener og gaver fra enkeltpersoner, organisasjoner

og samarbeidende institusjoner. Som kjent bygger CatoSenteret sitt tilbud på troen på menneskets verdi i relasjon til seg selv og til samfunnet, og troen på menneskets iboende kraft og ressurser til å handle

Senterets hovedmål er å fokusere på de ressurser brukerne har, mer enn hva de mangler.

Brukerne tilbys et fleksibelt og variert behandlings- og aktivitetstilbud, og med de ansattes holdninger og tålmodighet vil de inspirere brukerne til å skape forståelse for helheten, slik at brukerne kan foreta sine valg for prioriterte mestringsoppgaver i hverdagen.

CatoSenteret trenger større plass. Det er utarbeidet tegninger for en utvidelse og tegninger og forslag er sent til Vestby kommune.

Flere hyllet Vestby kommune ved tidligere ordfører Nils Aage Jegstad og tidligere rådmann Johan Langlid for velvillighet stor innsats både før og etter etableringen.

Samtidig fikk Vestbys nåværende ordfører John A. Ødbehr en forsiktig oppfordring om å være like effektiv og samarbeidsvillig som Jegstad og Langlid var.

Stiftelsen Sofienlunds arb.styreformann oppfordret samtidig forsamlingen og alle andre, til

fortsatt å kjøpe stiftelsens skrapelodd BilPluss. I sin tale på jubileumsdagen, takket han da også alle de hundretusener som ved sine loddkjøp har deltatt i byggingen av de nåværende bygninger.

CatoSenteret er bokstavelig talt skrapet frem av Det norske folk!

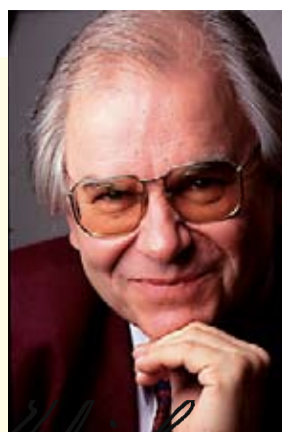
Her er størsteparten av CatoSenterets ansatte samlet seg før festlighetene begynner. Flagget er gått til topps og i forgrunnen sitter direktør Erik Adland og Lara, senterets servicehund.

For første gang i historien fikk Norge 10. juni en egen lov som forbyr diskriminering av funksjonshemmede. Loven vil tre i kraft fra 1. januar 2009.

Med den nye diskriminerings- og tilgjengelighetsloven har tankegangen om funksjonshemming blitt dreid bort fra det helse- og sosialpolitiske fokuset og over mot likestilling og likeverd og retten til like muligheter for samfunnsdeltakelse.

Nå forventer vi at regjeringspartiene gjør alvor av å utforme en klar forskrift med konkrete tidsfrister, så raskt som de sier, slik at vi ikke risikerer at likestilling, samfunnsdeltakelse og

Erling Lauritzen

universell utforming vedblir å være fine ord uten praktisk og konkret betydning. Vi venter spent på oppfølgingen av loven

Den første testen på om regjering og storting mener noe mer enn fagre ord med denne loven vil komme ved behandlingen av statsbudsjettet.

Der må de sørge for å bevilge tilstrekkelige midler til ombygginger i offentlige bygg og til Likestillings- og diskrimineringsombudet for å ta seg av alle klagesakene.

Styreformannens tale i anledning 10-års

Kjære venner av CatoSenteret

Kjære Erik

10 år er på forunderlig vis – både lenge siden - og veldig nært - på en og samme tid. Det virker på meg svært lenge siden påsken 1998 da styremedlemmene i Stiftelsen Sofienlund, sammen med sine ektefeller, delte på nattevaktene her i det uferdige senteret. Dette gjorde vi fordi vi ikke hadde råd til å engasjere et vaktelskap.

Samtidig - virker det kort tid siden den store dagen – den 4. juni samme år - da Hildur Horn Øyen kom staselig til "gards" og foretok den høytidelige åpningen.

Glede og takknemlighet

Dagen i dag er en gledens dag! Vi gleder oss over alt det positive som har skjedd siden åpningen. Gleder oss, fordi senteret har blitt – om ikke det beste – som jeg ynder å si - så i alle fall ett av landets beste rehabiliteringssentre.

Vi i Stiftelsen Sofienlund er stolte når vi hører alle lovordene om senteret, om skryt og takknemlighet fra brukere som har vært her. Men æren for det er ikke vår. Den æren skal dere ha som arbeider her. Dere fortjener all mulig ros og takk for det flotte arbeidet dere gjør.

Antropologen Margaret Mead har sagt:

"Tvil aldri på at en liten gruppe med bevisste og engasjerte borgere kan forandre verden. For til alle tider er det nettopp de som har gjort akkurat det".

Ekteparet Bente og Thor Bjørn Lie har ikke forandret verden, men det er i første rekke deres fortjeneste at vi kan feire denne dagen sammen.

Opp gjennom årene har vi fått god drahjelp – av de hundretusener nordmenn som har kjøpt Stiftelsen Sofienlunds skrapelodd – Bil Pluss. Ja, på en måte er CatoSenteret bokstavelig talt skrapet frem av Det norske folk.

Gründeren

Kjære Thor Bjørn!

I dag skal du tildeles Begeist-Ringen som er opprettet etter ide og initiativ av ildsjeler i fristaten Lucky Næroset, i (Begeist)Ringsaker, fordi de har tro på at det meste lar seg utrette når vi omgir oss med glede, glød og begeistring.

Denne BegeistRingen tildeles deg fordi du aldri ga opp den ideen du fikk i 1986, men gjennomførte med stil, slik at vi i dag kan feire 10 års jubileet for innvielsen av CatoSenteret.

BegeistRingen tildeles deg for dine helt spesielle evner - evnen til å skape glede, glød og begeistring i omverdenen. Som BegeistRingsbærer vil du fremover lettere kunne tåle motgang og holde ting gående.

BegeistRingen kan utvides innover og utover til det uendelige, som starten på en menneskebølge som gjør flere synlige – og stolte.

Bær BegeistRingen med stolthet!

Thor Bjørn Lie

Denne BegeistRing er tildelt deg fordi du aldri ga opp den ideen du fikk i 1986, men gjennomførte den med stil, slik at vi i dag kan feire 10 års jubileet for innvielsen av CatoSenteret.

BegeistRing tildeles deg, også for dine helt spesielle evner - evnen til å skape glede, glød og begeistring i omverdenen.

Som BegeistRingsbærer vil du fremover lettere kunne tåle motgang og holde ting gående.

BegeistRing kan utvides innover og utover til det uendelige, som starten på en menneskebølge som gjør flere synlige – og stolte.

Bær BegeistRing med stolthet!
Son, 4. juni 2008.

BegeistRing er opprettet etter ide og initiativ av ildsjeler i fristaten Lucky Næroset, i (Begeist)Ringsaker, fordi vi har tro på at det meste lar seg utrette når vi omgir oss med glede, glød og begeistring.

STIFTELSEN
SOFIENLUND
For rehabilitering av slykkeskadd
og kronisk syke

Utgiver: Stiftelsen Sofienlund, tlf. 64 97 46 05, fax 64 97 46 02	Annonser: Faktureringservice sør as, tlf. 32 24 44 33, fax 32 24 44 34
Redaktør: Erling Lauritzen tlf. 66 78 92 37/920 26 355 E-post: erlila@online.no	Trykk: Orkla Trykk AS Opplag: 10 000
Layout: One Man Show Knut T. Frøyhaug, tlf. 66 78 28 26.	Redaksjonen avsluttet 14. juni 2008

Postboks 124 1431 Ås Tlf. 64 97 46 05 Fax 64 97 46 01 Besøksadresse: Myrveien 2, 1430 Ås Foretaksnr.: 96 1340195 Bankgiro: 8380 08 53462 www.sofienlund.no	Stiftelsen Sofienlunds styre: Arbeidende styreformann Erling Lauritzen Daglig leder Truls Thv. Falkenberg Styremedlem Thor Bjørn Lie	Sofienlunds Venner: Tlf: 64 97 46 00 Fax 64 97 46 01 E-post: medlemservice@lottcon.no Foretaksnr.: 976805518 Bankgiro: 8380 0865509 Erling Lauritzen Tlf. privat 66 78 92 37 Mobil 920 26 355 E-post: erlila@online.no	Gavekonto Bankgiro: 8380 40 09941 Bil-Pluss lotteriet tlf. 64 97 46 40 Lars Henrik Lauritzsens Minnefond Bankgiro: 8380 40 09941
---	---	---	--

Hjelp fra andre, men særlig en

En politiker ble nevnt her i dag som en medvirkende faktor til at CatoSenteret har overlevd. Det er statsråd Tore Tønne.

I den forbindelse vil jeg derfor peke på hedersmannen Sigurd Unneberg nede i salen. Det er vel ikke en viktig stats-, helse-, justis- eller samferdselsminister han ikke har hentet hit til CatoSenteret, for å fortelle dem om viktigheten av rehabilitering.

Tore Tønne var spesiell. Da han ble statsråd var Sigurd raskt ute og ba om å få snakke med ham på tomannshånd. Tore Tønne lovet at siden han skulle på et oppdrag i Moss ville han stoppe hjemme hos Sigurd i Opppegård.

Hva de snakket om vet bare Sigurd. Men på høsten fikk CatoSenteret 2,3 millioner – og neste år fikk vi hele 23 millioner!

Gaver

Kjære Erik!
Vi vet at CatoSenteret trenger midler til en helt nødvendig utvidelse. Stiftelsen Sofienlund er derfor i gang med å selge lodd i håp om å skaffe midler til dette. Vi håper derfor på fortsatt stort salg av BilPluss lodder.

I dag har vi tatt med en synlig jubileumsgave. Det er et maleri av Asker-kunstneren Borghild Bredeli. Maleriet har hun kalt ROGNEBÆR og det viser oss årets fire årstider, i et og samme bilde.

Da jeg fortalte Borghild at vi skulle gi dette maleriet til CatoSenteret, ble hun så begeistret at hun - der og da - donerte et av sine egne malerier til senteret og hun skrev til deg:

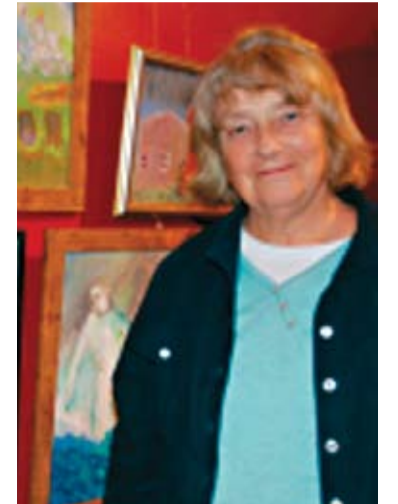
- Det er en stor glede for meg at Stiftelsen Sofienlund har valgt å gi mitt maleri, "ROGNEBÆR", som sin gave i anledning CatoSenteret 10 års jubileum.

Ved samme anledning ønsker jeg å skjenke CatoSenteret et annet av mine bilder, der motivet her er hentet fra slutningsordene i det første bindet, An-Magritte av Johan Falkbergets verk Natens brød: "Det oppreiste sinn står i loddsnorens tegn".

Jeg gratulerer CatoSenteret med sine 10 år og ønsker fortsatt fremgang for senteret.

- Disse vakre maleriene skal få en fin plass i CatoSenteret, sier Erik Adland. Begge maleriene er malt av billedkunstneren Borghild Bredeli fra Asker. Det store bildet - Rognebær - er en gave fra Stiftelsen Sofienlund. Det andre er en gave fra kunstneren selv!

Her står kunstneren Borghild Bredeli hjemme i sin egen stue.

jubileet

Alle fotos i anledning jubileet er tatt av Tore Henning Larsen

Her får mannen som hadde ideen, som gjorde det mulig å bygge CatoSenteret og holde det i drift - Thor Bjørn Lie - sin velfortjente BegeistRing og sitt hedersdiplom overrakt av Erling Lauritzen, Stiftelsen Sofienlunds nåværende styreformann.

FAKTA

CatoSenteret

4. juni feiret CatoSenteret sitt 10-årsjubileum. Til stede var gründeren Thor Bjørn Lie, de fleste viktige samarbeidspartnere, tidligere pasienter og ansatte.

CatoSenteret skulle egentlig hete "Stiftelsen Sofienlunds helse- og rehabiliteringssenter", etter navnet på stiftelsens eiendom på Nesodden. Da senteret ble bygget i Son måttet senteret ha et nytt navn.

Cato Zahl Pedersen, som den gang var styremedlem i Stiftelsen Sofienlund, ble spurt om vi kunne få bruke hans navn på senteret. Etter noe betenkningstid aksepterte han dette.

En egen økonomisk stiftelse ble dannet. Den fikk navnet Stiftelsen Cato Zahl Pedersen i Son, i daglig tale kalt CatoSenteret.

CatoSenteret gir tilbud innen kompleks rehabilitering og arbeidsrettet rehabilitering.

CatoSenteret tar imot syke og skadde personer rett fra sykehus, men har også tilbud til langtidssykmeldte som skal tilbake i jobb.

CatoSenteret legger større vekt på funksjon enn på diagnose.

Et rehabiliteringstilbud på CatoSenteret inneholder også tilbud til pårørende, både barn og familier.

Siden oppstarten i 1998 har 5681 personer blitt behandlet ved CatoSenteret.

Pasientene har en gjennomsnittsalder på 40 år

4. juni feiret CatoSenteret sitt 10-årsjubileum. Til stede var gründeren Thor Bjørn Lie, de fleste viktige samarbeidspartnere, tidligere pasienter og ansatte.

Siden oppstarten i 1998 har 5681 personer blitt behandlet ved CatoSenteret.

Pasientene har en gjennomsnittsalder på 40 år

- Det er en merkelig opplevelse å være tilbake på min gamle arbeidsplass, sier CatoSenterets første resepsjonsleder Sissel Marøy, nå hotellsjef ved Ullevål pasienthotell i Oslo.

teressert, og så annonsen om at Medirest, den gang Eurest – trengte en resepsjonssjef til det nybygde rehabiliteringssenteret i Son. Tenkte jeg – Yesss, den jobben vil jeg ha!

Nå er jeg en bruker.

Visjonene lever

Jeg har vært her i snart 6 uker – en tid som har gått rasende fort – men jeg har hatt tid til mange tanker og erfaringer. Mye er forandret. Det er blant annet mange flere ansatte og flere brukere enn da jeg var her. Men det viktigste er heldigvis likt: Våre visjoner lever.

Den dagen jeg ankom ble jeg møtt på samme måte som det vi ble enige om i 1998. Resepsjonisten ønsket meg velkommen og håndhilste og fulgte meg inn på rommet. Den oppnevnte primærkontakten kom like etterpå, satte seg ned og fortalte om senteret og hvilke muligheter og aktiviteter som var tilgjengelig.

For meg er bassenget en velsignelse. Der er jeg tre ganger om

dagen og det er herlig å kunne gjøre vanskelige øvelser lettere når jeg er i vann.

Som bruker blir jeg godt ivare tatt. Jeg blir møtt med smil og verdighet overalt, og til tross for et mye større arbeidspress på de ansatte, opplever jeg en ro som gjør meg godt.

Medirest lever opp til selskapets visjon om å kunne levere måltider og supporttjenester med god kvalitet. Aldri gå på akkord med helsen, sikkerheten og omsorgen til brukere og medarbeidere.

Det gjør meg stolt over å jobbe i Medirest

Fra ansatt til innlagt

CatoSenterets første resepsjonsleder tilbake på CatoSenteret

- Merkelig - fordi jeg ikke bare var her som invitert gjest i forbindelse med senterets 10 års jubileum, men også fordi jeg var her som bruker!

Fikk jobben

Som ansatt på CatoSenteret hadde jeg en fantastisk tid. Jeg er hotellfaglig utdannet, men i 1998 hadde jeg lyst på andre utfordringer. Da jeg dessuten alltid har vært helsefaglig in-

Ildsjeler og idealister

- Så mye moro vi hadde i starten. Her møttes mange ildsjeler og idealister! Vi brukte mye tid for å finne den riktige måten å jobbe sammen på – for å samkjøre administrasjon, behandlere og oss fra hotellsiden. Bare å bestemme oss om vi skulle bruke betegnelsen pasient eller bruker tok lang tid.

CatoSenterets første resepsjonsleder, Sissel Marøy, nå hotellsjef ved Ullevål pasienthotell og Erling Lauritzen, gjennomfrisket gamle minner fra de to første hektiske årene og var enige om at Medirest fremdeles gjør en fremragende jobb.

Statens Helsetilsyn opplyser at ifølge tilsynsrapporter har avvikene i flere tilfeller økt risikoen for smitte ved blodoverføringer.

Ved disse tre tilfellene i Nord-Norge virket det som ledelsen ikke hatt oversikt på kvaliteten de leverer siden de ikke har et

er betydelige og betegner det som flere glipper i forhold til det som står i loven. - I forhold til lovkravet i forskriften fant vi 20 hull i Nordland og 24 i Tromsø - og det er alt for mye, sier Hanssen. - Men ingen som har mottatt blod ved disse sykehusene trenger å engste seg unødvendig.

-Vi fikk flere avvik enn vanlig og det gikk mye på dokumentgjennomsyn. Det var snakk om måten vi skriver våre dokumenter på og hvordan vi dokumenterer det vi gjør. De gjorde ingen tilsyn på praktisk aktivitet, sier Skogen.

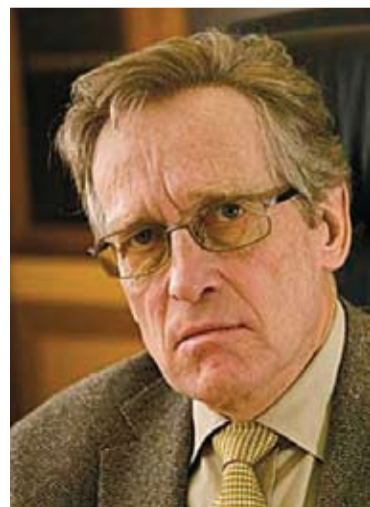
- Feilene vil bli utbedret straks. Det som har gjort at det ser så ille ut er at kravene blir mye strengere og mer detaljert. Egentlig går det stadig bedre og man blir sannsynligvis tryggere og tryggere, sier Skogen.

Totalt har helsetilsynet funnet større og mindre avvik ved en rekke blodbanker rundt om i hele landet, deriblant Ullevål sykehus i Oslo, Skien, Stavanger, Kristiansand og Førde.

Helsedirektør Lars E. Hanssen er fornøyd med responsen fra sykehusene. - Det som skulle gjøre folk bekymret var hvis ledelsen ikke syntes det var viktig, men når man nærmest takker for tilsynet, og sier at dette vil de gripe fatt i, da blir jeg glad, sier han.

Alvorlige mangler i landets blodbanker

Det er påvist til dels alvorlige mangler i sikkerhetsrutinene ved en rekke blodbanker over hele landet har fått. Verst er det i Nord-Norge

De største manglene er funnet ved Universitetssykehuset i Nord-Norge, Nordlandssykehuset og sykehuset i Hammerfest.

- Det har vært alvorlige funn.

fungerende styringssystem, sier helsedirektør Lars E. Hanssen. - Vi hadde ikke sett for oss denne typen funn da vi startet undersøkelsen.

- Vi er overrasket over at vi fant så mye i Tromsø, Hammerfest og Bodø, men de griper nå fatt i det. Det er skremmende at ledelsen ikke har hatt kontroll, sier Hanssen.

- Jeg pleier å si at man ikke trenger å være dårlig for å kunne bli bedre, men det som er det skremmende i nord er at det virker som ledelsen ikke har et system som gjør at de vet hvorfor det er slik selv. Det at de ble så overrasket over det vi fant er et litt dårlig tegn, sier helsedirektøren.

Helsedirektøren mener funnene

- Man skal ikke gå rundt og engste seg, for det er flere sikkerhetsbarrierer. Alle må svikte samtidig om det skal gå galt. Dette er et forebyggende tilsyn og det er veldig sjelden det skjer alvorlige ting med blodoverføringer i Norge. Dette er for å forhindre at det skal skje noe i fremtiden, sier Hanssen.

Han oppfordrer folk til å fortsette å gi blod, og sier det er tragisk om noen slutter på grunn av slurvet på sykehusene. - Landets blodgivere gjør en strålende innsats. De må tenke på og være glade for at vi sørger for at det er trygt å bruke blodet deres og at det gjøres på en riktig måte, sier helsedirektøren.

Avdelingsleder Bjørn Skogen ved Universitetssykehuset i Nord-Norge sier de allerede er i gang med å utbedre manglene.

Sterk! Stolt! Synlig!

Historisk mønstring av funksjonshemmede da Stolthetsparaden! 2008 nylig gikk gjennom Oslo sentrum. Funksjonshemmede samlet seg under slagordet Sterk! Stolt! Synlig! i paraden som gikk fra Youngstorget til Spikersuppa. Paraden ble avsluttet med overrekking av Stolthetsprisen og appeller.

Sterke, stolte og synlige i Oslo sentrum

Mange glade paradedeltakere satte sitt preg på Oslo under den første Stolthetsparaden! som noen gang har blitt arrangert i Norge. Dette er også den største mønstringen av funksjonshemmede noen sinne i Norge. Paraden var for og med funksjonshemmede.

Det var mange langs Karl Johans gate, Oslos paradegate nummer en, som fikk se paraden. Den hadde reaggeband på kjerre trukket av to fjordhester, gjøglere som blåste ild og gikk på styler, og ikke minst engasjerte deltakere.

Det ble ropt slagord og båret plakater med budskap som - "Funkiser blir glade med Stolthetsparade!" og "Frihet! Likhet! Brorskap!".

- Det er viktig med en slik parade for å få oppmerksomhet. Det er mange som ikke forstår at vi opplever utestengelse og diskriminering på de fleste av livets områder. Mange av dem som har sett oss fra uteserveringene langs Karl

Johan tenker ikke over at vi ikke kan sette oss og ta en øl i sommervarmen slik de kan.

Vi kommer ikke inn med rullestolen vår og vi kommer heller ikke inn på toalettet, dette er bare ett av utallige eksempler, sier Vibeke Marøy Melstrøm, en av initiativtakerne til Stolthetsparaden!

Paraden ble avsluttet med appeller av Tove-Anita Moen Flaalum fra Drammen og Aage Gjesdal fra Lunner. Begge er aktivister i Independent Livingbevegelsen i Norge og sterkt engasjerte i antidiskrimineringsarbeid.

Det var også en prisoverrekking der daglig leder i ULOBA, Knut Flaalum, overrakte Mari Storstein fra Oslo et kunstverk av Bente Larsen. Kunstverket forestilte frihetsgudinnen i rullestol.

Mari Storstein fikk Stolthetsprisen! for sitt arbeid mot IPLOS-registreringen. Hun var med og laget en dokumentarfilm, der hun medvirker selv, som heter "Jakten på Sylvia B". I filmen vil hun ha statsråd Sylvia Brustad til å stå til rette for et diskriminerende og nedverdiggende offentlig registreringssystem av funksjonshemmede som Storstein selv har blitt krenket av.

- Mari Storstein er en verdig mottager av Stolthetsprisen! Hennes innsats førte til at Regjeringen har sagt at de går inn for å modere krenkende formuleringer.

Det har i alle fall ført til et lite skritt i riktig retning og gjort flere oppmerksomme på forskjellsbehandlingen personer med funksjonsnedsettelse blir utsatt for, sier Marøy Melstrøm.

Hun er fornøyd med lørdagens parade som samlet folk fra hele landet og vil også lage parade til neste år.

Visste du at nordmenn bruker 1 time hver dag på husarbeid. Norske hjemmehjelpere må jammen være effektive, for det finnes knapt noen som får mer hjemmehjelp enn to timer annenhver uke.

Godt sagt! Et samfunn som begir seg inn på å utelukke enkeltgrupper, kan ende opp med ikke å ha plass til noen.

Hanne Sophie Grever

”Alle” var de til stede under 10 års markeringen. Der var gründeren Thor Bjørn Lie, gamle og nye ordførere og rådmenn i Vestby, styremedlemmer i Stiftelsen Sofienlund og CatoSenteret, venneforeningen, innbudte gjester og ansatte.

Erik Adland

Direktør Erik Adland ønsket velkommen og tok en rask gjennomgang av tiåret. I denne tiden har senteret behandlet 5681 personer, nærmere 900 av dem unge mennesker. De første 10 årene har ikke vært bare enkle. Problemet har vært å få på plass langsiktige avtaler med myndighetene og i en periode satt kontraktene så langt inne at det var snakk om konkurs.

- Men i dag har CatoSenteret avtale med både Helse SørØst og NAV. Helse SørØst har 51 plas-

behov for å bygge ut. - En hyggelig utfordring, sier hun om plassmangelen. Senteret håper å kunne foreta en utbygging allerede neste år. - Vi er cirka 70 ansatte innen rehabilitering, og vi har det veldig trangt. Fullt hus betyr også stort press på treningsrom og kantine.

Knut Herrem

Under rehabiliteringssenterets 10-årsmarkering onsdag, sto Knut Herrem som prakteksempellet på at godt rehabiliteringsarbeid kan føre til underverker.

Forhistorien er at 24. juni i 1998 kjørte Knut Herrem motorsykel på E6 fra Drøbak mot Oslo. Han kjørte rolig, godt innenfor fartsgrensen. Men like etter Tusenfryd gikk det galt. Et stort hjul fra en trailer i motgående kjøretning løsnet og traff ham.

ta i Paralympics i Sydney. Jeg svarte ”Jeg kan jo ikke seile”. Han svarte ”det kan du lære”. Dermed dro vi til Florida for å trene. Det ble 11. plass til slutt.

Som en av senterets første brukere sier Herrem at han fikk svært god oppfølging i 1998. Det var mange ansatte per bruker. - Oppholdet på CatoSenteret har gitt meg godt humør og jeg føler jeg har brukt alt det som de dyktige ansatte lærte meg. Jeg fikk et helt nytt perspektiv på livet, sier Knut Herrem.

Han mener CatoSenteret ikke blir utnyttet maksimalt i forhold til potensialet. - Det er helt utrolig at et så flott senter med så dyktige ansatte ikke får mer statlig støtte. Behovet for rehabilitering er så stort, det er ingen grunn til å bruke så lite ressurser på dette arbeidet.

Gjensyn i sol og glede

Oppmøtet på CatoSenteret 4. juni var som et gjensynsparty med gamle skolekamerater. Det var smil, klemmer og ”Hei på deg!”

ser for pasienter som kommer rett fra sykehus og 10 plasser for langtidssykemeldte som vi forsøker å få tilbake i jobb. Vi har vi nylig inngått avtale med NAV om 21 døgnplasser for langtidssykemeldte fra Follo og 16 dagplasser for delvis sykemeldte. Totalt blir dette 84 døgnplasser og 16 dagplasser, altså cirka 100 brukere.

Inge Thorsen

- Det har faktisk tatt 10 år å få CatoSenteret skikkelig på beina, sier utviklingsleder Inge Thorsen. Hun er den eneste innen rehabilitering som har vært med siden starten. - Da vi startet opp fikk vi høre at vi måtte regne tre til fem år før vi var skikkelig etablert. Jeg tenkte at så lang tid kan det umulig ta, men det gjorde det. Og vel så det, sier Inge Thorsen. CatoSenteret feirer 10 års jubileet med fulle avtalebøker og

- Det første døgnet etter ulykken måtte de bruke 60 poser blod for å holde meg i live, sier han. Det venstre benet ble knust og måtte amputeres. To ganger stopper hjertet mitt, men heldigvis lyktes gjenopplivningene. - Noen år senere traff jeg legen som tok meg i mot, og han sa: ”Men du skulle jo ha vært død!”

Siden det tre måneder lange oppholdet på CatoSenteret, har Knut deltatt i Paralympics i Sydney i seiling sammen med Cato Zahl Pedersen, etterfulgt av VM i Nederland. I 2002 debuterte han i slalåmkonkurranse i Ridderrennet, og har de siste syv årene konkurrert i både stor-slalåm, skiskyting og pigging på kjelke.

- Etter oppholdet på CatoSenteret ble Cato og jeg gode venner. Et år etter oppholdet ringte han meg og spurte om jeg ville del-

I følge utviklingsleder Inge Bossen Thorsen er ikke Knut Herrem alene om å forlate senteret med ny livsgnist. - Nøkkelen til suksess er at CatoSenteret tar tak i hele livet til pasientene og får folk til å føle at de mestrer dette livet, sier hun.

- For mange begynner den store utfordringen når de kommer hjem etter behandlingen. Derfor jobber vi mye opp mot kommuner og idrettslag for å finne støttespillere. I tillegg til det ordinære rehabiliteringstilbudet, startet senteret med arbeidsrettet rehabilitering i 2003.

- Det viser seg at 80 prosent av pasientene har vært tilbake i jobb innen fire måneder etter oppholdet her. Det anser vi som veldig bra, særlig med tanke på at mange har vært ute av arbeidslivet i 2-3 år. For å få folk tilbake til arbeidslivet legger vi større vekt på veiledning enn behandling. Det handler om å få folk til å se positivt på veien videre, sier Inge Bossen Thorsen avslutningsvis.

Morten Lüthcke

Morten Lüthcke er en av dem som solgte BilPlus til inntekt for rehabiliteringssenteret. Han startet opp hele fem år før CatoSenteret i det hele tatt kunne bygges. I går var han gjest under jubileet, og det ble et hjertelig gjensyn mellom han og Thor Bjørn Lie. - Morten var en dyktig selger og solgte lodd over hele østlandsområdet, minnes Lie.

- Nå er senteret heldigvis fullt belagt. Det er deilig. De første årene var noen harde år, sier Lie om starten. Han sitter i fremdeles i styret for Stiftelsen Sofienlund sammen med Truls Thv. Falkenberg og Erling Lauritzsen, som driver loddsalget fra Ås.

Til venstre sykepleier Anette Haakonsen, pr
Til høyre utvik-

CatoSenterets Gudmor, Hildur Horn Øyen i hyggelig passiar med direktør Erik Adland.

Prosjektleder markedsføring. Anette var også prosjektleder og koordinator for jubileumsfeiringen. Utviklingsleder Inge Thorsen som uttaler seg om livet på CatoSenteret.

Hyggelig gjensyn for CatoSenterets første bruker, Knut Herrem og Vigdis Lygren, senterets første direktør.

- CatoSenteret er en god arbeidsplass, sier (fra venstre) direktør Erik Adland, resepsjonist Mette Halvorsen (Medirest), kokk Anita Finstad (Medirest), husøkonom Kari Nyhus (Medirest), utviklingsleder Inge Bossen Thorsen, kvalitetsleder Gunn Pedersen Braanan og hotellsjef Jon. E. Levang (Medirest). Alle har vært med siden starten for 10 år siden!

“Hva du enn velger å gjøre, gjør det med én gang. Utsett ikke til kvelden, det du kan gjøre om morgenen!”
Sitat fra “Østens vise liv og lære”

Et sted forteller han om sine studier når det gjelder menneskets psykiske helse. Han hadde vært i Afrika for å forske på folks liv og levnet der. Han fant den gangen at i en stamme hersket det

nå dette forunderlige øyet fortelle meg?

Det ligger jo to elementer i et øye - at det er ”noen” som følger med deg for å fortelle deg hva du skal velge i det som ligger foran deg - og at det er ”noen” eller ”noe” som har omsorg for deg. Sånn sett er det vel det siste som er viktigst.

Den andre drømmen var om en gråtende baby, som helt tyde-

Sånn er livet - sånn er du og jeg

Psykiateren Jarl Jørstad holdt for mange år siden kåserier i radioen med denne overskriften, og refleksjonene hans er samlet i en bok. Det er god lesning for alle som undrer seg over livet.

fullkommen harmoni mellom medlemmene og ingen følelsesmessige eller psykiske lidelser.

Hva var hemmeligheten?

Hver morgen fortalte man hverandre hva man hadde drømt om natten og snakket sammen om disse drømmene til sine nærmeste - og dette uten dermed å gi seg ut i dyperegående drømmeanalyser.

Han hadde ingen vitenskapelig forklaring på dette, men vi drømmer jo alle, og vi har hørt om at ”drømmer betyr noe”. Faktisk skal vår drømmeverden være viktig på en eller annen måte, og de fleste av oss med en smule nysgjerrighet har vel lest om hva nå disse underlige greiene skal kunne bety uten å bli særlig klokere av det.

Vi kan vel velge å tro det vi vil - eller ha bruk for, kan vi ikke?

lig hadde behov for å få skiftet bleie. Hvem sin baby var det? Handlet dette om mine egne barn eller barnebarn? Noen trengte tydeligvis omsorg og pleie, ikke sant?

Tolkning

Uten at jeg skal begi meg ut i vitenskapelige studier av mine egne - eller andres - drømmer, har jeg tenkt mye på hva drømmer mon er. Men vi vet jo at det er underbevisstheten som ”arbeider”, uavhengig av våre bevisste tanker. Jeg har valgt å se på drømmene mine som en slags utrenskning i mitt mentale og følelsesmessige rot. Så når jeg til stadighet drømmer om at jeg mister noe - eller ikke rekker toget eller bussen fordi bona ikke vil være med - eller befinner meg mangelfullt påkledd blant andre mennesker - forteller dette meg noe.

Som ”kronisk og progredierende syk” befinner jeg meg i en tilstand der jeg stadig mister deler av meg selv og mine ferdigheter - slik det er for så mange syke - og også for ”de eldre”.

Er det ikke mulig å se det slik at vi i størst mulig grad må passe på og ta vare på det vi faktisk ennå har og fremdeles kan? Tenke her og nå - som i en stille, dyp elv - der vi flyter stille og rolig med, til lydene fra den musikken vi liker aller best?

Det er ihvertfall ikke viktig ”å rekke andres busser” - eller å ha det så innmari travelt bestandig.

Babyen jeg drømte om var meg selv.

Øyet var Den Allmektiges Øye - men dermed også mitt eget indre øye.

Jeg må passe på meg selv og mine egne valg.

Jeg må vise meg selv omsorg.

Det ubevisste kan gjennom søvnens drømmer gjøre oss mere bevisste i våken, bevisst tilstand.

Dette er faktisk ganske spennende. Det er som å få se en ny film hver natt - med seg selv i hovedrollen.

Mareritt

Men hva så med disse forferdelige, skremmende marerittene, da? En venn av meg fortalte om marerittene sine for mange år siden. Han hadde til slutt tenkt

tanken - og ble bevisst på - at han faktisk var sin egen verste fiende ved å drive rovdrift på seg selv (og andre). Da han fikk ”ryddet opp” i dette, forsvant marerittene.

Et av mine barn hadde stadige mareritt, uten at han klarte å fortelle sin mor hva det dreide seg om. En natt da han kom krypende opp i sengen min, hadde han klort seg opp på brystet! Han sa han ville ta ut hjertet sitt - for å se om det var blitt svart!

Svart hjerte? Ja, fordi barneparktanten hadde sagt, at for hver gang barna gjorde noe galt, fikk de svarte flekker på hjertene sine! Min lille sønn fikk nødvendig trøst, og denne parktanten møtte en rasende furie av en mor neste morgen. Det ble mye ”hvitvasking” av hjertet den dagen, og damen holdt på å miste jobben!

Det finnes ingen enkel entydig løsning på noe som helst. På samme måte som at det ikke finnes en enkel, hel og full sannhet. Det finnes mange løsninger og mange sannheter, vi må bare være bevisste på hva vi selv velger å finne. Du er ditt eget øye, din egen pleier, og du skal rekke ”din egen buss”!

Om å forstå drømmer

Astrid Hognestad, jungpsykiater og leder av Junginstituttet i Norge har befattet seg med og skrevet mye om nettopp drømmer. Hun sier at drømmene, og altså vår underbevissthet, ønsker å få oss til å forstå mer og utvikle oss. De skal tas seriøst. Hun beskriver dem som et slags ”fordøyelsessystem”. Det hele skal gjøre oss klar over hva som foregår inni oss av tanker og følelser, slik at vi kommer mer i kontakt med oss selv.

Mareritt tyder på angst, eller at drømmeren befinner seg i en situasjon det er vanskelig å komme seg ut av. Drømmen vil kanskje spørre deg om du virkelig har det så ille i livet ditt - eller at det befinner seg noe der et sted som du kanskje må ha hjelp til å ryde opp i? Ihvertfall er drømmen der for å gjøre oss oppmerksomme på noe.

Astrid Hognestad beskriver drømmene som våre egne private eventyr - med et symbolspråk som vi selv er de beste til å tyde. Vi er selv heltene som ordner opp. En sjarmerende tanke. Jeg har ihvertfall ikke noe imot å være en slags Askeladd. Har du?

I sine bøker: *Når dører åpner seg*, *Broer til oss selv*, *Den gåtefulle kraften* - tar hun sikte på at leseren skal forstå seg selv og sine reaksjonsmønstre bedre gjennom nettopp drømmer og eventyr. Hun skriver om å lære å leve mer i pakt med sin egen personlighet. (“Sånn er livet, sånn er du og jeg!”)

Vi kan nok få mye og god rehabilitering når det gjelder mange ting “i det ytre rom” - når det gjelder trening og kosthold og måter å leve på. Men vårt indre

liv må vi nok ta hånd om selv, og for å få en bærekraftig styring på vår tankeverden og på følelsene våre, er “vårt underbevisste” - og dermed vår drømmer - en svært viktig veiviser, en egen indre rehabiliteringsfaktor.

Sånn er livet, sånn er du og jeg

Dette med ”sånn er livet, sånn er du og jeg”, er neimen ikke lett. Vi mennesker er ikke helt enkelt ”skrudd sammen”. Menneskekroppen er som en forunderlig - nesten skremmende - komplisert fabrikk. Dessuten er det ikke helt sant, dette med at ”inni er vi like”. Du er du - og jeg er jeg - på hver vår måte er vi helt unike. Bare tenk på hvor forskjellig vi reagerer på medisiner!

Hvordan skal vi så takle dette vårt fantastiske liv som vi nå engang har fått tildelt?

Jeg tror at vi mennesker består av to ting:

Det fysiske menneske - i hovedsak styrt av de ytre sansene våre og vår mentale kapasitet.

Og inni dette skallet bor vårt egentlige jeg - sjelen.

Vi kan ikke drive rovdrift på noen av dem.

Da vil vi forvitte og bli syke. Fanatisk dyrking eller forbruk går galt avsted, enten det gjelder det ene eller andre.

Og når det gjelder drømmer, finnes det en mengde populærvitenskapelige bøker om drømmetydning. Tro meg, når jeg sier: Ikke les dem! I tilfelle må de leses med én kilo salt.

De passer best for lommeboka til dem som har skrevet dem.

La oss finne ut hver især - hvem vi er, du og jeg.

La oss pusse brilleglassene våre - så vi ser lyset i hverandres øyne.

La oss tørre å vise hverandre hva som bor inni skallene våre - selv om vi velger å holde drømmene våre for oss selv.

La Kahil Gibran sette kursen med ordene:

Si ikke:

Jeg har funnet sannheten, men heller:

Jeg har funnet en sannhet.

Ingeborg Maack

To drømmer

Jeg har hatt to drømmer som har skapt fruktbare tankestrømmer hos meg. De er som oftest uten ”lyd eller snakk”. Den ene handlet om et stort øye. Det var blått og befant seg inne i en firkant med bølger og stråler i grå, grønne og blå farger. Var det guden Osiris' øye, mon tro? Eller hva skulle

Generalsekretær Guro Birkeland

Etter den siste tids mange avsløringer om feilbehandling i helsevesenet ønsker generalsekretær Guro Birkeland i Norsk Pasientforening mer bevisste pasienter for å se nærmere på hva som kan gjøres for å unngå at slikt skjer.

- Vi må finne ut er om vi trenger en «havarikommisjon» innenfor helsevesenet, sier Birkeland. Vi har det jo innen andre sektorer og det som er spesielt med slike kommisjoner er at de arbeider objektivt. I tillegg går de inn på å kulturer, organisasjon og profesjon for å undersøke de underliggende faktorene.

omfang, slik at sykehusene blir mer lærende organisasjoner og for få i gang tiltak raskere slik at feil ikke skjer i fremtiden.

Han ønsker også at Statens Helseilsyn skal gå grundig gjennom rapportene om pasienter som har fått organer fjernet feil eller unødvendig.

Birkeland og pasientforeningen er også svært opptatt av at pasientene selv skal bli mer aktive og bevisste og har derfor publisert en tippekliste til pasienter med gode råd og regler.

Krisekommisjon for helsevesenet?

Norsk Pasientforening tror at en **krisekommisjon vil kunne komme bedre til bunns i operasjonstabber på norske sykehus.**

- Jeg er usikker på om det gjøres nok for å gå feiloperasjoner etter i sømmene. Meldingssystemet for feil er en "gavepakke" til sykehusene, men vi er usikre på hvordan dette følges opp. Vi vet at man noen ganger går grundig inn, men er usikre på om det alltid er sånn og om det går an å gjøre dette på en mer forpliktende måte, sier Birkeland og legger til at det kan være vanskelig å se feil innenfra.

- De som selv er en del av systemet kan tape viktig informasjon i en undersøkelse som en objektiv kommisjon kan få frem, sier generalsekretæren.

Harald Nesvik, leder for helse- og omsorgskomiteen på Stortinget synes ideen er interessant, men mener det viktigste er å få kartlagt årsakssammenheng og

- Norsk Pasientforening synes det er viktig at pasienter blir satt bedre i stand til å stille spørsmål. En virkning av dette vil være at legen får mer informasjon om tilstanden. Det er jo ikke alle som klager like mye. Min erfaring er at mange pasienter ikke legger på store bokstaver og at de er forsiktige. Hvis de er bevisste på å fortelle alt, kan det hjelpe, sier hun, og mener at viktig informasjon kan forsvinne i en hektisk sykehushverdag.

- Det er ikke alltid leger i en stresset situasjon oppfatter alt. Pasienter som er bevisste vil også være en viktig aktør i forhold til å få riktig behandling. En skjerpet pasient gir ofte en skjerpet lege, sier Birkeland som selv er lege.

Pasientforeningens ti råd til pasienter:

1. Informer om deg selv

- Om medisiner du tar
- Om alternativ behandling
- Om annet du gjør for å bedre din egen helse

2. Spør til du forstår

- Når du er bekymret eller lurer på noe
- Hvis du er usikker på om du har forstått helsepersonellet
- Noter informasjon du får og spørsmål du vil stille

3. Sjekk at du er deg

- Vær sikker på at behandlingen er tiltenkt deg
- Pass på at identiteten din blir sjekket ved prøver og undersøkelser

4. Sjekk medisinen

- Er den din?
- Hvorfor skal du ta den?
- Hvordan virker den?
- Er det rett dose?

5. Pårørende kan hjelpe deg

- Med å huske detaljer
- Med å tale din sak når du selv ikke har krefter

6. Få kunnskap om hva som feiler deg

- Lær om diagnosen
- Spør om undersøkelser og behandlinger
- Be legen tegne med spritpenn på deg hvis du skal opereres

7. Si fra om smerter eller plager

- Gjenta det om nødvendig
- Be eventuelt om å få det nedtegnet i rapport/journal

8. Hva skjer etter sykehusoppholdet?

- Hvilke smerter og plager kan oppstå?
- Skal du gjøre noe med kostholdet?
- Hvor aktiv kan du være?

9. Ved akutt behov for helsehjelp:

- Hvem skal du kontakte?
- Hva vil de trenge av informasjon?

10. Still spørsmål om kvalitet!

- Hvem er ansvarlig for deg?
- Hvilken erfaring har de med din sykdom?
- Spør hvem som skal operere deg og skriv det ned.

Redaktører er Unnie Høigaard Bjørklund, Per Gunnar Bjørholt, Anders Christian Gogstad, Helge Moi og Peer H. StaffU-

tering. Denne spesialiteten har sin egen historie, tilblivelse og utvikling styrt av etterspørsel, vitenskapelige nyvinninger eller

"Er du halt, kan du ride"

Høyskoleforlaget har nylig gitt ut boken: "Er du halt, kan du ride". Fysikalsk medisin og rehabilitering - et fag tar form.

Unnie Høigaard Bjørklund, er spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering og har bl.a. vært sjefslege ved Sunnaas sykehus. Per Gunnar Bjørholt er spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering og er nå sjefslege på Rehabiliteringssenteret Hokksund Kurbad. Anders Christian Gogstad er dr.med. professor emeritus sosialmedisin, Inst. for samfunnsmedisinske fag Universitetet i Bergen. Spe. i nevrologi og fysikalsk medisin og rehabilitering. Helge Moi er journalist og har bl.a. vært sykehusedirektør innen Oslo psykiatrien og ved Sunnaas sykehus og Peer H. Staff er spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering og har arbeidet som overlege ved Ullevål universitetssykehus og som medisinsk fagsjef i Vesta forsikring.

Fysikalsk medisin og rehabilitering

Få spesialiteter er så gjennomgripende i et menneskes liv som fysikalsk medisin og rehabili-

rett og slett tilfeldigheter basert på enkeltpersoners interesser.

Boken viser oss en spennende utvikling av et fag der hovedfokus er menneskets egne ressurser og muligheter. Mange profesjoner arbeider sammen med brukeren for å nå de mål som settes. Tverrfaglig samarbeid er nødvendig for å lykkes i dette samspillet - på tvers av etater og nivåer.

Bokens målgrupper er studenter innen medisin, velferdsstudier og helse- og sosialfagene, de mange som arbeider med fagfeltet, som leger, psykologer, sykepleiere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, ortopediingeniører samt berørte offentlige etater og institusjoner som NAV, departementer, direktorater, kommuner, m.v. I tillegg mener jeg boken har interesse for både brukerorganisasjoner og alle som er interessert nettopp i fysikalsk medisin og rehabilitering.

Forebygg musearm

Den hyppigste årsaken til langtidssykefravær i Norge er belastningsplager, muskel- og skjelettlidelser. En ny undersøkelse viser at halvparten av arbeidstakere som jobber med PC har smerter på grunn av musearm. Les hvordan du kan unngå disse plagene.

Så mange som hver tredje kvinne og hver sjettede mann mener smertene gjør at de utfører en dårligere jobb, viser en ny undersøkelse. 1010 nordmenn fra 18 til 60 år som bruker PC på jobb har deltatt i undersøkelsen.

- De som sitter mange timer ved skjermen, spesielt ved arbeid med mus, har økt risiko for å utvikle plager, sier overlege Bo Veierstedt i Statens arbeidsmiljøinstitutt.

Hvordan unngå plagene

- Varier arbeidsstillingene
- Bruk tastaturet og funksjonstastene som alternativ til mus. Reduser antall dobbeltklikk.
- Bruk musa med høyre og venstre hånd
- Vær oppmerksom på "trøtthet" eller ubehag i muskulaturen som du selv kan motvirke
- La arbeidsdagen bli så variert som mulig
- Vær oppmerksom på belastningen ved lange arbeidsøkter uten avbrekk
- Legg inn manuelle oppgaver som er nyttige og som bringer deg vekk fra skjermen
- Sørg for å ha skjermen, tastaturet og mus direkte på bordet
- Rydd bordplata slik at du har plass til underarmstøtte, papirer, telefon, bordlampe osv.
- Reguler arbeidshøyden slik at du kan sette deg godt tilbake i stolen og samtidig hvile underarmene på bordet.
- Trekk den ytterste delen av underarmen vekk fra bordplata hvis du kjenner at albuen blir øm.
- Bytt ut musematter som har egen støtte for håndleddet. Det er armen som skal ha støtte.

Servicevennlig?
I mai skrev Romerikes Blad om Sven Nyrud som ble nektet adgang på toget fra Auli til Årnes på grunn av rullestolen. Nå har

inkludert brukeren, og størrelsen til 70 x 120 cm. Disse begrensningene er, ifølge Colstrup, gjort av sikkerhetsmessige årsaker. Han tegner skrekksenarioer

lig uttalte til avisen: «Det er enklere å skaffe en ny rullestol enn et nytt togsett». Enklere for hvem, Colstrup? Å komme seg rundt utendørs med min-

Er rullestoler farlige på toget?

NHF-leder Eilin Reinaas er sterkt kritisk til NSBs holdninger til rullestolbrukere, slik de kom til uttrykk da en rullestolbruker ble nektet å reise med toget i mai.

NSB tatt til motmæle. I sitt innlegg i avisa 1. juni forsøker informasjonssjef Preben Colstrup å gi et inntrykk av NSB som en servicevennlig bedrift. Samtidig legger han skylden for dårlig tilrettelegging om bord på togene på rullestolbrukere, rullestoler og myndigheter. En handling som ikke kan få stå uimotsagt.

Å legge ansvaret for dårlig tilrettelegging på individet, er en velkjent, men ikke desto mindre upassende praksis. Ifølge Colstrup ber NSB rullestolbrukere om å ta kontakt på forhånd «for å garantere kundene en behagelig reise». Når han i neste setning skriver at kunden opparbeider seg en mulighet til alternativ transport dersom NSB ikke kan levere transport», trengs ingen ytterligere kommentar på hvor lite denne garantien egentlig er verdt. Det finnes flere eksempler på at personer med funksjonsnedsettelse ikke kommer med toget til tross for at de har gitt beskjed på forhånd.

Skrekksenarioer

Deretter får selve rullestolen gjennomgå i kronikken. NSB setter begrensninger på bruk av rullestoler om bord til 250 kilo,

med rullestoler som ødelegger ombordstigningsskinnene og som skader andre passasjerer. Dersom ombordstigningsskinnene er så dårlige at de ikke tåler normalt store rullestoler er det kanskje en idé å bytte dem ut, i stedet for å hindre flere tusen passasjerer i å komme om bord? Skal rullestoler brukes i skremsepropaganda, bør i hvert fall Colstrup kunne legge fram undersøkelser, fra et eller annet sted i verden, som viser at rullestoler har vært årsak til ulykker eller skader.

Enkelt for hvem?

Til sist legger NSB skylden for dårlig tilrettelegging på myndighetene, og dekker seg bak at heller ikke trikker, taxier eller T-bane er tilrettelagte. Han har riktig nok rett i at jernbanestasjonene bør oppgraderes, men hva gjør NSB for å feie for egen dør?

På sine nettsider står det at de «jobber målrettet for å legge til rette for bedre tilgjengelighet.» Samtidig har Colstrup ikke en eneste gang beklaget at de har latt Sven Nyrud og flere andre rullestolbrukere bli stående igjen på stasjonen. Som Colstrup ny-

dre, manuelle rullestoler alene er ofte så og si umulig. Norges handikapforbund krever at NSB tar ansvaret for å tilrettelegge for kunder med normalt store elektriske rullestoler (det dreier seg om flere tusen brukere) og at de legger til rette for ordentlig sikring om bord. Dette er eneste måte de kan vise at de mener det de sier om å gi sine kunder «en behagelig reise».

Sven Nyrud ble nektet ombordstigning av konduktøren da han ville reise med NSB!

 Kommunehuset 5700 VAKSDAL TE. 09 09 44 00 www.vaksdal.kommune.no	 Leika kommunale Folkehøgskolen TE. 74 38 70 00 www.leika.kommune.no	 Folger kommunale Folkehøgskolen TE. 03 45 85 00 www.folger.kommune.no	 Næst kommunale Folkehøgskolen TE. 71 33 11 00 www.nast.kommune.no	 MALVIK KOMMUNE 7551 HEMMEVIK TE. 74 87 30 00 www.malvik.kommune.no	 Eina kommunale Folkehøgskolen TE. 03 75 80 00 www.eina.kommune.no	 Stovungen kommunale Folkehøgskolen TE. 61 60 70 00 www.stovungen.kommune.no	 Tjøldal kommunale Folkehøgskolen TE. 75 61 91 00 www.tjoldal.kommune.no
 Austevoll kommunale Folkehøgskolen TE. 65 06 18 00 www.austevoll.kommune.no	 Enebakk kommunale Folkehøgskolen TE. 64 89 30 00 www.enebakk.kommune.no	 Forsand Kommune Folkehøgskolen TE. 61 70 02 00 www.forsand.kommune.no	 Eidsvoll kommunale Oppvekst og Utdanning TE. 69 70 70 00 www.eidsvoll.kommune.no	 Hammerfest kommunale Folkehøgskolen TE. 78 49 30 00 www.hammerfest.kommune.no	 SAUDA KOMMUNE Folkehøgskolen TE. 08 79 02 00 www.sauda.kommune.no	 Verdal kommunale Folkehøgskolen TE. 74 04 02 00 www.verdal.kommune.no	 Nærøy kommunale Folkehøgskolen TE. 74 39 00 00 www.naroy.kommune.no
 Forsand Kommune Kommunehuset TE. 61 70 00 00 www.forsand.kommune.no	 Leibosby kommunale Folkehøgskolen TE. 73 49 00 00 www.leibosby.kommune.no	 Halden kommunale Folkehøgskolen TE. 08 17 46 00 www.halden.kommune.no	 Årli kommunale Folkehøgskolen TE. 37 18 02 00 www.arli.kommune.no	 Flåne kommunale Oppvekst og Utdanning TE. 71 18 00 00 www.flane.kommune.no	 Sarpsborg kommune Folkehøgskolen TE. 08 11 00 00 www.sarpsborg.kommune.no	 Vestnes kommunale Folkehøgskolen TE. 71 19 49 00 www.vestnes.kommune.no	 Sande kommunale Folkehøgskolen TE. 39 79 70 00 www.sande.kommune.no
 Fingerå kommunale Folkehøgskolen TE. 08 11 74 00 www.fingera.kommune.no	 Strand kommune Folkehøgskolen TE. 61 74 38 00 www.strand.kommune.no	 Bæyg kommunale Folkehøgskolen TE. 77 38 00 00 www.baeyg.kommune.no	 Sirdal kommunale Folkehøgskolen TE. 38 37 00 00 www.sirdal.kommune.no	 MARN KOMMUNE Folkehøgskolen TE. 70 89 70 00 www.marn.kommune.no	 SKI KOMMUNE Folkehøgskolen TE. 04 87 67 00 www.ski.kommune.no	 Roan kommunale Folkehøgskolen TE. 78 61 00 00 www.roan.kommune.no	 Hjelmeland kommunale Folkehøgskolen TE. 61 70 70 00 www.hjelmeland.kommune.no
 Vefsn kommunale Folkehøgskolen TE. 75 18 18 00 www.vefsn.kommune.no	 Eidsberg kommunale Folkehøgskolen TE. 68 79 30 00 www.eidsberg.kommune.no	 Evlde kommunale Folkehøgskolen TE. 37 65 00 00 www.evilde.kommune.no	 Nes kommunale Folkehøgskolen TE. 03 61 10 00 www.nes.kommune.no	 JEVNAKER KOMMUNE Folkehøgskolen TE. 01 51 57 00 www.jevnaker.kommune.no	 Nærøysund kommunale Folkehøgskolen TE. 08 81 00 00 www.naroy-sund.kommune.no	 Nesodden kommune Folkehøgskolen TE. 08 81 00 00 www.nesodden.kommune.no	
 Eidsvoll kommunale Folkehøgskolen TE. 69 70 70 00 www.eidsvoll.kommune.no	 Ulstein kommunale Folkehøgskolen TE. 09 10 00 00 www.ulstein.kommune.no	 Flåtanger kommunale Folkehøgskolen TE. 74 82 11 00 www.flatanger.kommune.no	 Gløppen kommunale Folkehøgskolen TE. 67 89 30 00 www.gloppen.kommune.no	 Sjørdal kommunale Folkehøgskolen TE. 74 83 35 00 www.sjordal.kommune.no	 Nannestad kommunale Folkehøgskolen TE. 08 19 00 00 www.nannestad.kommune.no	 Nore og Uvdal kommunale Folkehøgskolen TE. 31 02 40 00 www.nore-og-udal.kommune.no	
 Lillehammer kommune Folkehøgskolen TE. 01 06 00 00 www.lillehammer.kommune.no	 Tinn kommunale Folkehøgskolen TE. 38 08 15 00 www.tinn.kommune.no	 Hamar kommune Folkehøgskolen TE. 02 51 02 00 www.hamar.kommune.no		 Nærøy kommunale Folkehøgskolen TE. 74 39 00 00 www.naroy.kommune.no	 Tønsberg kommune Folkehøgskolen TE. 38 34 00 00 www.tonsberg.kommune.no	 HORDALAND FYLKESKOMMUNE Folkehøgskolen TE. 05 93 00 00 www.hordaland.kommune.no	
 Gjørdum kommunale Folkehøgskolen TE. 09 10 00 00 www.gjordum.kommune.no	 Drømsdal kommunale Folkehøgskolen TE. 03 008 www.drumsdal.kommune.no	 Vang kommunale Folkehøgskolen TE. 02 51 02 00 www.vang.kommune.no		 Tromsø kommunale Folkehøgskolen TE. 38 34 00 00 www.tromso.kommune.no	 Opplysningsvesenetsvesen Folkehøgskolen TE. 05 93 00 00 www.opplysning.kommune.no	 TROMS fylkeskommune Folkehøgskolen TE. 77 78 00 00 - Fax: 77 79 60 01 www.troms.kommune.no	

Økende feilbehandling i sykehus

Kraftig økning i krav om erstatning for feilbehandling.

Antall klager fra pasienter og pårørende på behandlingen de har fått på norske sykehus, har økt med 46 % på fem år. Hver fjerde av dem døde som følge av forsinket eller feil diagnose. Det er ille når vi vet at bak hver av

de 13. 000 personene i statistikken skjuler det seg fortvilelse, lidelser og ødelagte liv. Dette viser en ny rapport fra Norsk Pasientskadeerstatning (NPE).

Nyfødte barn får et annerledes liv fordi noe gikk galt under fødselen. Pasienter risikerer livet fordi diagnosen ikke blir stilt i tide eller behandlingen de får er feil eller mislykket, og konsekvensen av feilbehandlingen er som oftest livslang.

Det er ikke sikkert at økningen i antall klager er uttrykk for et dårligere sykehusstilbud, men bare åpenhet kan føre til at sykehusene og den enkelte helsearbeider lærer av feilene som gjøres.

Dessverre har norske sykehus lang tradisjon for å skyve begåtte feil under teppet, da ansatte ikke tør melde fra om feil. Mange pasienter har opplevd en mur av taushet og bortforklaringer når feil er begått. Taushet legger bare sten til byrden.

All medisinsk behandling er forbundet med en viss risiko for at noe kan gå galt, men det er forstemmende at så mange pasienter finner grunn til å klage på behandlingen de har fått. Når 1.300 kreftpasienter, pasienter som skal være blant de høyst prioriterte pasientgruppene i sykehus, i løpet av fem år mener de ikke har fått den behandlingen de burde få, er det et alvorlig sykdomstegn for norsk helsevesen.

Det er et lederansvar å sikre forsvarlig pasientbehandling. Det gjøres personlige feil, men

det er primært systemet som må bære hovedansvaret for statistikken.

- Når det i 217 saker gis medhold i at diagnosen har vært feil eller forsinket er det et resultat av svikt. Våre tall viser et potensial for å bli bedre, og det må helsemyndighetene se på, sier ass. Dir. Rolf Gunnar Jørstad i NPE.

Fjord1 Nordvestlandskole Sveflofjord Tlf. 67 75 70 00	ELEMENTMONTASJE AS Industri 1 3800 HOKSUND Tlf. 32 75 06 08	Hærum Produktor A/S Ave 7, 3470 ØSTRE Tlf. 32 79 08 00	Gilde det kjennes på smaken	Tad Magnar Bjørnsen 2827 BJØRNSEN Tlf. 61 40 01 00	Langsetrand Fysioterapi Vevang 28, 3851 LARVIK Tlf. 35 18 11 02	Kvaløberg Industri AS Mikkelsen 4000 STAVANGER Tlf. 51 05 04 05	Arundal Dynamisk Corti 12 3800 ARUNDAL Tlf. 37 02 45 00
HANDI-NORGE AS Lindheim 3 8370 FRODNER Tlf. 68 82 30 00	Aut. erstatningsrappr Hortbjaer AS Nilssen Sveflofjord 02 6710 FRODNER Tlf. 77 00 00 40	Juel Johansen Bilruter ANS Rindler 18 1008 HJELVØST Tlf. 68 35 01 00	Fjord1 Buss Merå Fagene 0100 VOLDA Tlf. 70 07 47 00	Teknisk Bureau AS Skallerud 48 5213 TRONDH Tlf. 77 00 70 00	Ellen Clearing AS 8118 OSLO Tlf. 32 40 51 00	RevisjonsCompagniet Fridtjof Nansen 8 1001 OSLO Tlf. 68 30 04 00	Autover Bilglass AS Aune 10 1007 FREDRIKSTAD Tlf. 68 31 00 70
Solberg Regnøstap og Breddepartner Skjerve 1 64 10 01 OSLO Tlf. 68 41 10 00	Dantherm Air Handling 2171 TONNBERG Tlf. 33 30 10 00	Tvedestrand Bilverktøid Fagernes 05 4021 VEDESTRAND Tlf. 37 10 00 00	IcopalTak Sør AS Nede Elv 10 2010 DRAMMEN Tlf. 32 00 47 30	Gjøvik Mekaniske Verktøid Gjøvik 10 2810 HUNDALEN Tlf. 01 17 15 30	BDF Beiersdorf AS Tvedestrand 10 1001 OSLO Tlf. 32 00 70 00	Larviksbank Breddepartner 3851 LARVIK Tlf. 33 11 00 00	Hildenes Gartneri AS Ege 14 6771 HORDAL Tlf. 57 00 04 44
Son Marina A/S Hollend, Steinsfjordspark 3000 SON Tlf. 64 85 74 00	NOR-TRAPP Ostfyllen 6 1800 FREDRIKSTAD Tlf. 68 82 70 10	Tanvege Tor Frost Nilssen Ørnveit 10, 0010 BERGEN Tlf. 55 32 07 04	Sakarias Nesheim as TROND - GODSLEIR - ANLEGGSMANNEN - ODER 0270 MEDRE VÅTØ Tlf. 68 70 01 10	Hordaland Psykologesenter Vegut 14, 6700 VOGS Tlf. 68 01 00 02	Eide Marina Service AS 5470 HØYLANDSBYGD Tlf. 65 40 35 00	Virtutransport AS vedtvedtransport vnn aspen 10 Sveflofjord 3 6711 FRODNER Tlf. 68 43 00 00	Foss Trafikkaskole A/S Nede Elv 10 2000 DRAMMEN Tlf. 37 02 04 44
BussRing Scandinavia Sveflofjord Tlf. 77 00 30 00	Agder Sentralkontroll AS Industri 2 4001 VEDESTRAND Tlf. 37 10 00 00	Frosta Tross AS 7000 FROSTA Tlf. 911 00 00 00	Entakt Sanderfjord A/S Peder Borge 08 3800 SANDERFJORD Tlf. 35 40 00 00	Ræder Aut. Trafikkaskole Gjøvikveit 10, 1010 7070 FRODNER Tlf. 72 41 10 04	Hedemøbelbetjent AS Rindler 35 6770 JAREN Tlf. 61 20 01 30	Fred. Olsen & Co. Fred Olsen p 2, 0100 OSLO Tlf. 32 34 10 00	
Transport Loring Østervengen Vang 10, 8 8380 FRODNER Tlf. 68 00 00 70	SKOLT Stolt Publiert A/S Vevang 201, 1000 MOSS Tlf. 68 04 70 00	Ranex-Polygon A/S Larvikveit 0002 BODØ Tlf. 75 04 04 00	Flex A/S Industri 6, 1000 TONTER Tlf. 68 00 40 40	ANONYM STØTTE	FRE BER Bjørn Kjellevang 1 200 2010 DRAMMEN Tlf. 32 00 00 00	JOTUN Høyveit 107, 3800 SANDERFJORD Tlf. 33 45 70 00	
Ocean Container Service Christen 100 3800 FRODNER Tlf. 68 01 01 04	Krohn Dærbert AS Aune 10 6800 MOSS Tlf. 71 04 10 00	Holmåsne Magnus A/S Frodeveit 3, 1007 OSLO Tlf. 32 70 00 00	Evin Biloppbevaring Evinveit 47, 00 EKE Tlf. 37 00 00 00	SEANIS SEANIS AS 7064 MELHUS Tlf. 72 07 00 00	VIKEN SKOG Tlf. 32 10 00 00	forebygging.no Kundetilrette og interaktive arena for forebygging og helsemessige tiltak. Nett-tjenesten utvider grensen av bedst mulighet mellom fagmiljøer i Norge. Forebygging.no inneholder nær en 10.000 fagmiljøer med samlet fokus på risikoforebygging arbeid	
Sveinverand Afr. A. Berg A/S Eve 4, 1304 NERØYU Tlf. 68 04 04 00	Finn og Albert Egeland A/S 4000 KRISTIANSDAL Ø Tlf. 33 00 70 70	Amesta Group AS Bogveit 05, 0370 OSLO Tlf. 32 32 00 00	Engelkvist 100 1000 ENGLØYK Tlf. 68 00 01 00	Drammen's Autoteknikk A/S COLUND AS 3000 DRAMMEN Tlf. 32 01 10 00	HYDEX SYLINDERTEKNIKK 0800 OSLO Tlf. 68 01 70 30	VIKING REDNINGSTJENESTE DIN TRYGGHET PÅ VEIEN 60600 www.vikingredning.no	
ENTRIFORSEK Ørnveit 000 BERGEN Tlf. 68 32 70 70	Vågen Trafikkaskole Vang 41 4304 ØRNVEIT Tlf. 61 00 00 07	Høyanger Bil A/S Eve Rindler 30 6800 HØYANGER Tlf. 67 71 00 77	Son Kro AS Ørn 31, 1500 SON Tlf. 64 00 70 00	The Chimney Pot Oslo AS Drammen 00 0877 OSLO Tlf. 32 10 01 70	Nor-Cargo Brummedal A/S Ørn 14 8300 HJELMØDAL Tlf. 68 33 47 00	AKERSHUS Jessheim.....Tlf. 63 92 95 00 / 902 03 708 BUSKERUD Åmot Modum.....Tlf. 32 78 48 44 / 917 40 049 NORDLAND Mo i Rana.....Tlf. 75 13 10 20 OPPLAND Lunner.....Tlf. 61 11 05 58 ROGALAND Suldal.....Tlf. 52 79 74 77 / 995 65 699 SØR-TRØNDELAG Orkanger.....Tlf. 72 46 72 60 / 911 30 099 VEST-AGDER Sirdal.....Tlf. 38 37 18 21	
Polaris Electronics Ørnveit 4, 0870 OSLO Tlf. 68 00 00 40 Markertid for informasjon og samarbeid	VIANOVA Plan og Trafikk 1308 SANDVIKA Tlf. 67 61 70 00	Karlson Biloppbevaring AS Ørnveit 30, 00 OSLO Tlf. 75 00 01 00	Møster-Tak AS Industri 8, 7000 VERDAL Tlf. 74 04 40 00	H. Lund Autoverktøid ØRNVEIT 02 Tlf. 68 00 00 00	iti STIETELSEN BLÅ KORS FREDRIKSTAD Tlf. 69 30 18 40 www.blaakors.no	Transportbedriftens Landsforening Fagernes 000 OSLO Tlf. 68 00 00 00 Fag. 68 00 00 01	
Yamaha Motor Scandinavia AB Ørnveit 1000 HJELMØDAL Tlf. 64 00 04 00	KinoCity - Drammen kino Ørnveit 10, 00 3017 DRAMMEN Tlf. 32 01 70 00	Granhaei Aidensregionat 1000 ØRNVEIT Tlf. 61 01 00 10	TRYGG TRAFIKK Vevang 7, 1511 MOSS Tlf. 64 00 00 00				
Annas TRAFIKKSKOLE Høyveit 10, 0470 OSLO Tlf. 68 37 00 00	Oslofjordfyllingskommune 1700 SANDERFJORD Tlf. 68 11 70 00	TOLLPOST GLOBE JHT Ørnveit 0000 HJELMØDAL Tlf. 68 300	Høgskole Camping 3000 EGGEDAL Tlf. 32 71 30 00				

Bil Pluss lotteriet håper på økt salg

Nytt mål for Stiftelsen Sofienlund er å skaffe midler til en nødvendig utbygging av CatoSenteret. Men rehabiliteringssenteret er noe mer enn bygninger og mennesker. Nå vil jeg fortelle om annen viktig ansatt:

”Lara” - CatoSenterets terapihund

Å styre hendelser og ha kontroll er noe av det viktigste i et menneskes liv. Dessverre blir mange fratøvet en slik selvstendighet på grunn av et handikapp. En hund kan være løsningen.

En trent servicehund kan gjøre stor nytte gjennom de ulike oppgaver den utfører. Den kan for eksempel plukke opp en gjenstand som ikke brukeren kan nå. Hunden kan dra rullestolen, åpne dører, bære vesker og for en epileptiker kan hunden dempe fall og varsle hjelp ved anfall.

Hunden kan også være nyttig for et menneske ved bare å være der. Den gir trygghet og blir et kontaktelement til andre mennesker. Mange vil hilse på hunden. Følelsen av å være isolert får en sjanse til å brytes.

Det har lenge vært behov for hjelpende hunder for flere enn blinde. Mennesker med ulike handikapp ønsker seg en hund som sosial og fysisk støtte, og det trengs servicehunder også som hjelpehund til funksjonshemmede, epilepsihunder og terapihunder.

Terapihund - til trøst og inspirasjon

Terapihunder er hunder som er i sykehus, sykehjem eller andre institusjoner for å bedre livskvaliteten ved økt aktivitet, økt selvstendighet og økt livskvalitet.

Yrket som servicehund er forbeholdt en liten elite. Kun de beste klarer seg gjennom det intensive treningsprogrammet og den beinharde utsilingen i kennelen.

Bil Pluss lotteriet Premier

1 Penger 500.000 kroner
1 Toyota Yaris 185.000 kroner
3 Lavvoer med gulv og ovn 30.000 kroner
1.000 Termossett 700 kroner
650 Oljelamper 579 kroner
3.000 Førstehjelpspakke, el. turpakke 400 kroner
40.000 Pennesett 60 kroner
160.000 Nytt lodd, el. kulepenn, el. gave til Solfondet 30 kroner

1 Cruise med Hurtigruten 60.000 kroner
3 Vingreise 15.000 kroner

Treningsopplegget for servicehunder er ganske likt som det å trene opp førerhunder.

Forskjellen er at førerhunder må kunne operere selvstendig, ikke bare være avhengig av kommandoer, mens servicehunder nesten kun skal lystre kommandoer.

Det er viktig å avle opp hunder man mener kan egne seg. Når hundene er ett og et halvt år gamle, blir de testet for å se om de har det som skal til for å bli servicehund. Nå prøves de sosiale evnene, evne til kontakt og samarbeid - samt hvordan hundene reagerer på støy og forstyrrelser.

De hundene som er stabile nok, går inn i en treningsperiode på seks måneder.

Nå lærer de basiskunnskaper som å apportere og komme når man roper på dem, uansett situasjon. Skal hunden jobbe med fysisk funksjonshemmede, kan den for eksempel lære å åpne dører, slå av og på lys, åpne skuffer, bære vesker, plukke opp ting og dra rullestolen.

Trenes hunden til å bli epilepsihund, vil den lære å dempe og hindre fall, varsle på alarm ved anfall og hente hjelp.

I de siste to ukene av treningsperioden jobber hundene direkte med kommende brukere.

I løpet av disse to ukene skal brukeren lære å forstå sin nye hund og sitt nye hjelpemiddel.

Man gjennomgår hundepsykologi, kroppsspråk, stell og sykdommer. Avslutningen på opplæringen foregår hos brukeren. Her ser hundetreneren til at hunden blir godt tilpasset i sitt nye miljø.

Det er kun de beste hundene som klarer seg gjennom det intensive treningsprogrammet for å bli servicehund.

En av disse hundene jobber på CatoSenteret og heter ”Lara”.

**Kjøp BilPlus lodd.
Ring vårt lotterikontor
tlf. 64 97 46 40
og støtt en god sak.**